

KBP-læringsverktøy

Skriv kort, beskrivende og presist

1. Informasjonsbehov

Beskriv den kliniske situasjonen som førte til et informasjonsbehov:

Hvorfor står noen unge menn utenfor samfunnet? Statistikk og litteratur viser at dette er et samfunnsproblem. Vi vil vite om dette er tilfellet og hvilke mekanismer som spiller inn. Finnes det fellesnevnerne ved dette? Vi har valgt å se på gruppen som i tillegg har et rusproblem, og om det er noe som gjør det vanskeligere for denne gruppen å stå utenfor samfunnet. Hva kan vi som vernepleiere bidra med?

2. Spørsmålsformulering

Hvilken type **kjernespørsmål** er spørsmålet ditt?

Forekomst Årsak Diagnostikk Effekt av tiltak Prognose Erfaringer og holdninger

For spørsmål om forekomst, årsak, diagnostikk, effekt og prognose, fyll inn de relevante [PICO-elementene](#):

P	Populasjon	
I	Intervensjon	
C	Kontroll	
O	Utfall	

For spørsmål om erfaringer og holdninger, fyll inn de relevante [PICO-elementene](#):

P	Populasjon	Unge menn med rusproblemer/avhengighet
I	(Fenomen av) interesse	Utenforskap
Co	Kontekst	Hvordan kan vi som vernepleiere få dem tilbake i samfunnet

Formuler **PICO/PICO-spørsmålet** ditt:

«Hvordan kan vi som vernepleiere få unge menn som har falt utenfor samfunnet, spesielt de med rusutfordringer, tilbake til samfunnet?»

3. Litteratursøk

Kryss av for kilder du søkte i:

Oppsummert forskning		Primærstudier	
☐ UpToDate	☐ Annet (spesifiser)	☐ PubMed/MEDLINE Clinical Queries	☒ Andre (spesifiser) Idunn
☐ BMJ Best Practice		☒ PsycINFO	
☐ Cochrane Library		☒ CINAHL	
☒ Epistemonikos		☐ SocINDEX	

Hvorfor valgte du disse kildene?

I undervisningen ble Epistemonikos anbefalt når man skulle søke etter pico-spørsmål som gjaldt erfaringer og holdninger. Det ble naturlig å starte der. Etter hvert gjorde vi søk både i CINAHL og psychINFO da vi ikke fikk særlig med treff i Epistemonikos. Både CINAHL og PsychINFO ble gjennomgått i undervisningen og vi syntes begge disse var oversiktlige og greie å bruke. Etter hvert ble vi rådet til å søke etter norsk og nordisk forskning på temaet. Det ble da anbefalt å søke i Idunn. Vi valgte da å fokusere søkene våre her, og fant ganske raskt en relevant artikkel etter vår mening.

Beskriv søkeordene og hvordan du kombinerte dem (lim inn eller legg ved søkestrategi):

Ettersom Idunn åpnet tilgang til sin database for alle studenter under Covid-19, og vi ble anbefalte av veileder å søke her, gjorde vi et direkte søk i Idunn. Her brukte vi søkeordene «Unge menn» og «rusavhengighet» og «utenforskap». Vi fikk da ingen treff. Vi bestemte oss for å utelate «rusavhengighet» for å se om det gav noen treff når dette ble tatt bort. Vi fikk da 37 treff i Idunn. Etter å ha sett gjennom disse artiklene fant vi en som vi syntes passet oppgaven vår godt, og som kunne gi innblikk i vår problemstilling. Denne artikkelen tok også for seg rusavhengighet, noe som var en fordel for oss da vi også så på dette i oppgaven vår. Vi valgte da å bruke denne artikkelen.

Beskriv inklusjons- og eksklusjonskriterier:

Når vi satt igjen med 37 treff, var mange av de artiklene mer rettet mot lærevansker og gruppen unge menn i forhold til barnløshet og andre detaljerte problemstillinger rundt denne gruppen som ikke var relevant for vår oppgave. Vi ønsket å finne en artikkel som så på rusproblematikk i forhold til gruppen vår, noe som den artikkelen vi valgte å bruke gjorde. Denne tok også for seg brukerperspektivet til denne gruppen. En faktor som gjorde artikkelen mer relevant for oss. I tillegg var det også artikler som hadde bakgrunn i Arne Klyves bok, som vi allerede hadde brukt som bakgrunn for vår oppgave. Det ble da naturlig for oss å ikke se på disse da vi ønsket mer utfyllende og bredere kunnskap på temaet.

Resultat fra søk: Legg ved valgt artikkel i fulltekst, eller lenke til artikkel, oppslagsverk eller retningslinje.

https://www.idunn.no/tidsskrift_for_velferdsforskning/2016/03/tilpasning_eller_tilbaketrekning_-_tilhoerighetsstrategier

4. Kritisk vurdering (legg eventuelt ved utfylt sjekklister)

Hva er tema/problemstilling i artikkelen, retningslinjen eller oppslagsverket?

Temaet er hvordan fem unge menn og kvinner opplever utenforskap i samfunnet, og hva de selv mener er grunnen til dette utenforskapet. Det er også hvordan de ser seg selv og identiteten sin i forhold til hvordan de tenker at samfunnet ser på dem. Noen ønsker å inkluderes i samfunnet, noen ser på seg selv som annerledes og ønsker ikke å være en del av samfunnet slik det er i dag, og noen ønsker å kombinere det å være annerledes med tilhørighet til samfunnet.

Hvilket studiedesign er brukt? (Begrunn hvorfor dette er et velegnet design for å besvare spørsmålet) (Gjelder ikke for oppslagsverk)

Kvalitative individuelle dybdeintervjuer er brukt her. De har utformet en semistrukturert intervjuguide med åpne spørsmål om erfaringene med tilhørighet, og hva som fremmer og hemmer tilhørighet. For å kunne besvare slike type spørsmål vil kvalitative forskningsmetoder være gode å bruke fordi de får frem hvordan det oppleves for denne gruppen/brukerne å stå utenfor samfunnet, og hvordan de tenker i forhold til det. Dette kan bidra til at samfunnet kan få svar på hvordan det kan legge til rette, finne løsninger og tiltak som denne aktuelle gruppen selv mener kan være med på å løse utfordringer knyttet til problemstillingen.

Hva forteller resultatene? (Hvis relevant: angi effektestimater og informasjon om statistisk usikkerhet)

Resultatene forteller at deltagerne har forskjellige meninger og tanker rundt hva som kan være viktig å legge vekt på om man skal føle seg som en del av samfunnet. Samtidig viser den at identitetsforståelse henger sammen med hvordan samfunnet ser på oss, og at dette er viktig å forstå i samhandlingen med den aktuelle brukergruppen. Det er viktig å tenke over at dette er fem individuelle intervju, og utgjør en svært liten prosentandel av denne gruppen. Dette kan ikke brukes som sterke bevis for at det også vil være slik for alle de andre som vil falle inn under samme kategori, men er verdt å ha med fordi brukerstemmen kommer frem og er viktig for å kunne forske videre på hvordan vi kan få flere tilbake til samfunnet etter de har stått utenfor og ikke føler tilhørighet i det samme samfunnet. Den forteller noe om viktigheten av å høre på mennesker som har stått og står utenfor et samfunn som vi alle skal være en del av. Det kan være med på å gi oss som skal jobbe inn mot disse menneskene, et bedre utgangspunkt og forståelse for hvor vi kan begynne arbeidet vårt og hva vi skal legge vekt på når vi går inn i dette arbeidet.

Kan du stole på resultatene? (Begrunn hvorfor du kan eller ikke kan stole på resultatene)

Vi kan stole på disse resultatene i den grad at det gir oss et innblikk i hvordan identitet og samfunnstilhørighet henger sammen for denne gruppen. På den andre siden gir den oss ikke konkrete løsninger på hvordan majoriteten av de som opplever utenforskap kan «hentes inn igjen» i samfunnet. Som nevnt under resultatene, er dette for lite data til å kunne stadfeste hvorfor denne gruppen faller utenfor, hvordan vi kan få dem tilbake og hvilke konkrete tiltak vi kan sette inn. Allikevel er det verdifulle data som forteller oss litt om hvordan denne gruppen tenker og reflekterer over samfunnets innvirkning på deres utenforskap, og hvordan de selv oppfatter deres egen deltakelse/ikke deltakelse i samfunnet. Slik informasjon vil alltid være noe vi som helsearbeidere kan bruke i forståelsen av andre mennesker og deres livssituasjon, uten at vi kan si at det automatisk vil gjelde for alle.

Kan du bruke resultatene i din praksis? (Angi relevante momenter knyttet til overførbarhet)

Brukerstemmen og erfaringer gjort av mennesker er noen av det viktigste redskapene vi som vernepleiere har i arbeidet vårt med grupper som av forskjellige grunner strever i samfunnet vårt. Av den grunn kan disse resultatene brukes som et bakteppe i møte med akkurat denne gruppen mennesker. Som alt annet av forskning og resultater, vil det være individuelle forskjeller i hvordan mennesker opplever samfunnet og hva som fungerer/ikke fungerer for dem. Allikevel vil slike kvalitative studier bidra til å gi oss som vernepleiere kunnskap om hvordan mennesker tenker og ser for seg løsninger på egne utfordringer, noe som kan være lett å glemme når man skal finne tiltak for å bedre situasjonen for de samme menneskene.

5. Anvende

Hvordan vil du konkludere, og kan du integrere kunnskap fra artikkelen, oppslagsverket eller retningslinjen med din kliniske erfaring, pasientverdier og -preferanser i kliniske avgjørelser? (Skisser f.eks. forslag til handlingsplan)

Ved hjelp av denne studien kan vi konkludere med at mennesker opplever og reflekterer annerledes over situasjonen sin, enn som en felles gruppe. Slik kunnskap trenger vi ofte for å minne oss selv på at vi jobber med mennesker med forskjellige behov, interesser, tanker, meninger osv. Derfor er det også viktig å tenke individuell tilpasning, selv om det ofte kan være de samme utfordringene som viser seg når vi ser dem som gruppe i samfunnet vårt. Dette kan integreres i vår måte å jobbe på ved å alltid ha dette som utgangspunkt i enhver samtale med bruker/pasient/beboer osv. Vi må lytte, møte dem der de er, prøve å lage tiltak og forslag som benytter seg av deres tanker og meninger om hva som er viktig. Ved å innta denne holdningen kan man skape trygghet og ikke minst bidra til at den personen vi skal yte bistand til, føler at de kan stole på at vi sammen med dem finner frem til de løsningene de selv ser for seg. Om dette betyr å prøve og feile så tenker vi at det er viktigere enn å overstyre brukernes ønsker og behov, og bør være et miljøterapeutisk utgangspunkt for all samhandling med mennesker som trenger vernepleieren på et eller annet tidspunkt i livet.

Hvis du har endret praksis, beskriv endringene:

Endringene i praksis er små, da vi som vernepleiere skal ha individet og individuelle tilpasninger i fokus i utgangspunktet, men selve fokuset på dette gjør at en kan være mer bevisst i forhold til hva som er viktig når man samhandler med mennesker som føler seg på utsiden av samfunnet.

6. Evaluering

Hvis du har endret eller planlegger å endre din praksis, hvordan vil du evaluere dette? Evaluer også hvordan du selv har fulgt og gjennomført trinn 1-6 over. Hva var bra og hva vil du gjøre annerledes neste gang?

Vi vil endre vår måte å forstå brukergruppen på i møte med dem. Dette i forhold til å forstå de utfordringene som ligger på systemnivå, og hvordan dette kan føre til ekstra belastning for denne brukergruppen. Det å ha dette med når vi jobber opp mot denne gruppen vil hjelpe oss til å forstå på en annen måte enn kun «hjelp-perspektivet» det ofte kan være lett å bruke når vi jobber med mennesker. Vi skal ikke hjelpe dem, men bistå dem, og forstå deres utgangspunkt slik at vi bedre kan tilrettelegge og bistå dem i deres situasjon. Refleksjon over eget arbeid i hverdagen, er måten dette kan evalueres fortløpende på.

Gjennomføringen av trinn 1-6 har fungert greit i denne oppgaven. Da Idunn ble åpnet opp og vi fikk direkte tilgang til å søke gjennom databasen, ble søkeprosessen enklere enn den kanskje hadde vært i utgangspunktet ettersom brukergruppen vår har vært vanskelig å definere. Vi kunne muligens søkt lengre og bredere, men dette

hadde også ført til mye irrelevante artikler som vi ikke hadde hatt særlig utbytte av i oppgaven vår. Videre synes vi det var svært lærerikt å gå igjennom artikkelen på denne måten i etterkant, da vi ble observante på hvor mye informasjon vi faktisk hadde fått ut av denne artikkelen. Ved å vite at det er kvalitativ forskning, hvilket studiedesign som er brukt osv, forstår vi bedre hvorfor den blir relevant for oppgaven vår. Hadde vi skulle søke om dette på nytt hadde vi kanskje brukt andre søkeord, spesielt om vi skulle søkt etter internasjonal forskning, sånn sett gjorde også denne tilgangen til Idunn det enklere for oss. KBP-læringsverktøy hjalp oss til å strukturere oppgaven bedre og vi fikk et innblikk i hva forskning, kunnskap og erfaringer til sammen kan bidra med i en akademisk oppgave.

KBP-læringsverktøy er utviklet av Nina Rydland Olsen¹ og Lillebeth Larun², etter idé fra Per Olav Vandvik². Oppdatert av Hilde Strømme² juli 2018. Oppdatert av Kristine Berg Titlestad¹ juni 2019. ¹Høgskulen på Vestlandet, ²Folkehelseinstituttet.